

Nr 295

Av herrar Svensson i Ljungskile och Rylander, *angående uppmjukning av stadgandet i § 28 regeringsformen om svenskt medborgarskap såsom villkor för erhållande av offentlig tjänst i Sverige.*

I RF § 28 föreskrives att Konungen endast äger befordra svenska medborgare till fullmaktstjänster, dock med undantag för några begränsade grupper av tjänster, till vilka även under särskilt angivna omständigheter icke-svenska medborgare kan utnämnas. Detta stadgande plägar tolkas så, att Kungl. Maj:t till ordinarie tjänster icke får utnämna andra än svenska medborgare. Motsvarande anses också böra gälla extra-ordinarie tjänster. Den angivna regeln förutsättes vidare binda även Kungl. Maj:t underordnade organ, vilka sålunda icke heller kan på ordinarie och extra-ordinarie tjänster utnämna icke-svenska medborgare. Reglerna har, åtminstone i viss utsträckning, tillämpats analogivis även inom kommunalförvaltningen.

Självfallet bör många tjänster icke kunna besättas med andra än svenska medborgare. Emellertid är det lika uppenbart att beträffande andra tjänster, vilkas innehavare icke har att ägna sig åt myndighetsutövning i egentlig mening, det är lika naturligt att vid behov eftergiva kravet på svenskt medborgarskap. Beträffande åtskilliga rent tekniska befattningar inte minst sådana av mera underordnat slag är det tämligen likgiltigt vilket medborgarskap tjänstens innehavare har. Detsamma gäller om många lärartjänster o. s. v. Inte minst har det nuvarande stränga kravet visat sig stå hindrande i vägen för ett ur skilda synpunkter önskvärt intensifierat nordiskt samarbete. Det har ofta visat sig önskvärt att i ett visst läge kunna hämta en tjänsteman för en viss uppgift från ett annat nordiskt land. Också med hänsyn till de många flyktingar, som uppehåller sig i vårt land, kan en uppmjukning av grundlagsstadgandet vara befogad.

Vissa förberedande undersökningar till en reform av RF § 28 i här angiven riktning lär ha påbörjats inom justitiedepartementet. Det är emellertid angeläget att denna fråga upptages till verklig utredning och att utredningsarbetet bedrivs med sådan intensitet, att förslag till erforderlig grundlagsändring kan föreläggas riksdagen under nu löpande andrakammarperiod.

Under hänvisning till vad nu anförts får vi hemställa,

att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t begära utredning och förslag avseende uppmjukning av stadgandet i RF § 28 om att svenskt medborgarskap skall vara villkor för erhållande av offentlig tjänst i Sverige.

Stockholm den 26 januari 1957

Wald. Svensson

Olov Rylander
